

VERSLAG

Aan de Bak – Praat mee over de toekomst van afval

Woensdag 27 mei 2017, 18.00 – 21.00 uur

Velperengh 7-9, Doorn

Aanwezigen: zie bijlage 1

1. Welkom en toelichting op het programma - wethouder Nijhof

2. Quiz met smartphone - Erica Klarenbeek

Feiten en feitjes om verbaasd over te staan ...

De vragen en de antwoorden staan in bijlage 2.

3. “Halverwege de Weg van Afval” - Marietje van Eeghen

Presentatie en bespreking van de tussenevaluatie van het afvalbeleid en resultaten van de afval-enquête. De presentatie zelf is terug te vinden als bijlage 3.

Naar aanleiding van de presentatie werd gevraagd naar inzicht in de feitelijke kosten van afval in de afgelopen jaren. Dit overzicht staat in bijlage 4.

4. Thematafel “betalen voor restafval?”

De feiten:

- *Al het afval dat in de grijze kliko of in een verzamelcontainer voor restafval belandt, gaat rechtsreeks naar de verbrandingsoven*
- *In 2016 zaten we op 150 kg restafval per inwoner. Om de doelstelling te bereiken moet dat 100 kg worden.*
- *Uit sorteeranalyses blijkt dat 2/3 van ons restafval uit materiaal bestaat dat gerecycled had kunnen worden.*
- *Het verbranden van restafval kost de gemeente veel geld, terwijl we voor oud papier, PMD, en glas een vergoeding krijgen. Ook het verwerken van GFT is duurder dan het verbranden van restafval.*

De centrale vraag:

Een van de beproefde manieren om restafval te verminderen is om mensen ervoor te laten betalen. Is dat een goed idee?

Een deel van de deelnemers ziet dit als een eerlijke en effectieve maatregel. De meerderheid echter heeft grote bedenkingen. De belangrijkste hiervan is dat men verwacht dat inwoners hun afval gaan dumpen op plekken waar het niet hoort met alle problemen van dien.

Wat wel zou werken? Communicatie en meer informatie worden het meest genoemd, en er worden veel tips en ideeën gedeeld. Inwoners moeten hun gedrag aanpassen (beter scheiden, minder consumeren), en de producenten moeten minder verpakkingen op de markt brengen.

Er wordt echter ook gepleit om rationeel te handelen: om naar de maximale milieuwinst voor het totale afval te kijken, te focussen op de 80% waar winst te behalen is, en niet teveel tijd en moeite te stoppen in de 20% die veel moeilijker is.

Het overzicht van de stellingen en de argumenten voor, tegen, en neutraal, is te vinden in bijlage 5.

5. Thematafel “grofvuil”

De feiten:

- *Grofvuil is afval dat niet in de kliko past en ongesorteerd wordt aangeboden.*

- Grofvuil wordt vier keer per jaar gratis huis-aan-huis ingezameld. Daarnaast zijn er op de milieustraat twee containers waar ongesorteerd afval in mag (de “bankstellenbak” en de perscontainer).
- Met uitzondering van het metaal, wordt grofvuil verbrand.
- De hoeveelheid grofvuil is de laatste paar jaar toegenomen – zowel de huis-aan-huisinzameling als wat er naar de milieustraat wordt gebracht.
- In 2016 zaten we op 26 kg grofvuil per inwoner; het gemiddelde in Nederland is 22 kg.

De centrale vraag:

Moeten we het aanbieden van grofvuil minder makkelijk c.q minder aantrekkelijk maken om ervoor te zorgen dat mensen ook hun grofvuil beter gaan scheiden?

Veel van de deelnemers ervaren de huis-aan-huisinzameling als een overbodige luxe: er is immers toch een milieustraat waar je goed terecht kan, en daar kan je je afval tenminste goed scheiden. Maar er zijn ook inwoners die niet in staat om van de milieustraat gebruik te maken. Ophalen volgens afspraak lijkt daarvoor een goede oplossing. Of je daar voor zou moeten betalen? Daar heeft men bedenkingen bij: werk je dumpingen dan niet in de hand? En dat geldt ook voor ander soortige beperkingen voor grofvuil. Het zou helpen als er regionaal afgestemd wordt zodat overal dezelfde regels zouden gelden. Ook hier wordt nog eens het belang van communicatie genoemd: veel mensen beseffen niet dat grofvuil niet gescheiden wordt maar in zijn totaliteit verbrand.

Het overzicht van de stellingen en de argumenten voor, tegen, en neutraal, is te vinden in bijlage 5.

6. Thematafel “aanbiedplaatsen”

Intro: Aanbiedplaatsen zijn de plekken in de dorpen waar verzamelcontainers staan voor glas, PMD, papier en/of textiel. Vroeger waren alle containers bovengronds. In toenemende mate worden de containers ondergronds geplaatst zodat alleen de inworpzuil nog zichtbaar is. Dit komt het straatbeeld erg ten goede. Bovendien zijn vanwege de zichtbaarheid ondergrondse containers minder in trek als hangplek en/of om rommel achter te laten. Ondergrondse containers zijn echter wel duurder.

Aanbiedplaatsen worden in de enquête genoemd als knelpunt: de afstand tot de container is te groot, ze zijn te vol, er staat vaak vuil naast. Meer containers dan maar? Maar niemand vindt het leuk om in de buurt van een aanbiedplaats te wonen...

De centrale vraag:

Moeten we investeren in kwantiteit (veel aanbiedplaatsen) of in kwaliteit (mooiere en beter onderhouden aanbiedplaatsen)?

Of de kwaliteit van een aanbiedplaats voldoet, is afhankelijk van de plek: op sommige locaties zijn bovengrondse containers geen probleem, op andere wel. De meeste aanwezigen zijn beducht voor het weghalen van containers, want dit kan averechts werken. Wel zou men graag zien dat containers geclusterd zijn, dus als complete set (glas, PMD, textiel, papier) netjes bij elkaar en liefst op een centrale plek als bij de supermarkt. Bij de hoogbouw zouden er meer PMD containers moeten zijn. Het goed onderhouden van de aanbiedplaatsen en het schoonhouden vindt men belangrijk, maar hoort bij de standaard werkzaamheden.

Het overzicht van de stellingen en de argumenten voor, tegen en neutraal, is te vinden in bijlage 5.

Naar aanleiding van deze discussie werd gevraagd naar een vergelijking van de inzamelkosten van afval bij gebruik van verzamelcontainers in vergelijking met de huis-aan-huis inzameling in kliko's. Dit overzicht is in bijlage 4 opgenomen. Daaruit blijkt dat jaarlijkse kosten van de

inzameling via klike's per huishouden lager zijn dan met verzamelcontainers. Dit komt vooral door de hoge investering die ondergrondse containers met zich meebrengen.

7. De zeepkist

Harrie Swarte: in plaats van dat afval huis-aan-huis wordt ingezameld zou het veel beter en mogelijk ook goedkoper zijn als er gebruik wordt gemaakt van centrale plekken waar mensen hun afval heenbrengen. De afvalwagens zouden dan niet meer alle straten door hoeven te rijden, wat veel kilometers scheelt. En als die inzamelwagens elektrisch worden, heb je direct een grote slag gemaakt. Reactie vanuit de zaal: het is niet erg efficiënt als iedereen individueel met zijn/haar afval naar de centrale afvalplek of container moet rijden.

Naar analogie van de energie-ambassadeurs, zouden ook voor afval ambassadeurs ingezet kunnen worden om het voorkomen en het goed scheiden van afval te promoten. Verder zou de gemeente met informatie over afval beter zichtbaar moeten zijn, bijvoorbeeld door op weekmarkten, braderieën enz ... te staan.

Reactie uit de zaal: op de afval app staat veel informatie. Onder de knop Afval ABC kun je een voorwerp intoetsen, en krijg je direct inzicht in waar het moet worden weggegooid. Een nog betere site is www.afvalscheidingwijzer.nl van Milieu Centraal.

Lucas Foekema: in de communicatie is het belangrijk om inzicht te geven in wat er met het gescheiden afval gebeurt. Zorg ervoor dat de boodschap positief en concreet is en sluit aan bij landelijke initiatieven. Een scholen-actie is effectief om de boodschap binnen huishoudens "tussen de oren" te krijgen. Ook aandacht besteden aan de voorkant, dus aan het voorkomen van het probleem, zoals werken aan het verminderen van verpakkingen.

Martijn Cappenberg: mist meer maatwerk in de afvalinzameling. De huis-aan-huisinzameling van grofvuil is eigenlijk een enorme luxe waar nu iedereen aan meebetaalt. Het zou beter zijn als je zou betalen voor waar je gebruik van maakt, en niet voor de rest. Daarnaast verbaast het hem dat iedereen vindt dat er minder plastic gebruikt moet worden, en er ondertussen steeds meer (onnodige) verpakkingen zijn. Voorbeeld zijn alle tijdschriften die tegenwoordig in plastic verpakt zijn.

Reactie vanuit de zaal: op de site [meldpuntverpakkingen](http://meldpuntverpakkingen.nl) kun je meldingen en vragen over de milieuvriendelijkheid van verpakkingen plaatsen. Het Meldpunt stuurt ze door naar de betreffende fabrikant, en zorgt dat er antwoord komt. Het doel van het Meldpunt Verpakkingen is om bedrijven te stimuleren verpakkingen duurzamer te maken en om consumenten te informeren over verpakkingen en duurzaamheid.

.....(*helaas vergeten de naam van de spreker op te tekenen. Excuses!*) : ter bestrijding van zwerfafval is het belangrijk dat er meer afvalbakken komen. Reactie vanuit de zaal: dat moet je juist niet doen. De ervaring van Staatbosbeheer is dat mensen hun afval meenemen als er geen afvalbakken staan, terwijl als die bakken er wel staan er vaak oneigenlijk gebruik van wordt gemaakt, en er daardoor (meer) zwerfafval ontstaat.

8. Sluiting – wethouder Nijhof

Hans Nijhof bedankt de aanwezigen voor hun inbreng. Hij benadrukt het belang om ook aan de bron te werken: wat kan een ieder van ons doen om te voorkomen dat al dat afval ontstaat?

Hoe gaan we na vanavond verder? Ten eerste krijgen alle deelnemers het verslag toegestuurd met de aanvullend informatie waarnaar gevraagd is. Wij gaan aan de slag met het opstellen van het Uitvoeringsprogramma Afval 2018-2021, waarin de voorstellen voor maatregelen voor de komende vier jaar staan . De conceptversie sturen wij naar u op zodat u daarop kunt reageren. We verwachten het Uitvoeringsprogramma begin 2018 voor vaststelling aan de raad voor te leggen.